

11. 2. 2018 - Není pokoj jako pokoj

1. čtení: Iz 32, 9-20

Píseň: 329 - Nevinnost přemilá

Základ kázání: Sk 16, 20-40

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

proč ten Pavel prostě nedá pokoj? Copak nadělal ve Filipis i jinde málo problémů?

Proč se musí vždy najít nějaký rejpal? Někdo, kdo dělá vlny?

Soudcové, ba i ten žalářník, přece vyzvali Pavla se Silasem, aby odešli v pokoji.

A Pavel just ne. Najednou vytahuje, že jsou římskými občany. To to nemohl udělat dřív?

Proč nemůže ten Pavel přinášet pokoj?

Protože ho k odchodu vyzývají soudcové zkorumpovaní. Tedy pokřivení, nespravedliví. Soudcové soudící nikoli podle práva, ale podle toho, co se jim hodí. A že mají plnou pusu pokoje? často nejvíce k pokoji vyzývají nespravedliví. Ti, kteří na právo a práva kašlou. Aby se jim totiž nikdo nevzpíral. Zejména z těch, kteří jsou bez soudu bičováni a vězněni. Potichu a nenápadně odsouvání, likvidování. Přinášející pokoj o něm totiž mluvit nepotřebují.

Tak se snadno stane, že i křesťan zaměňuje pokoj za mír. Pokoj za smír. Pokoj za klid zbraní. Totiž situaci uspořádanou dle Boží vůle za situaci dle vůle lidí. Tedy situaci naplněnou právem, spravedlností, pravdou a milosrdenstvím za situaci, kterou nadiktoval nějaký člověk. Podle toho, co se mu zrovna hodilo. V Pavlově případě diktovali bohatí, vlivní, mocní. A hlučný lid. Což bývají obvykle agenti míru, smíru. Ale přitom hlubokého nepokoje. Ačkoli ho snadno mají plnou pusou. Svého míru totiž dosahují likvidací těch, kteří zastávají jiný názor. Zejména když jde o názor Hospodinova pokoje.

Šálóm, eirené (řecky), pokoj Boží totiž nemůže být tam, kde je přítomna nespravedlnost. Kde je přítomen útlak, bezpráví. Kde je přítomna nepravda nebo dokonce lež. Kde je přítomen někdo

bezprávný nebo s právy menšími než ostatní. Dobře to říká například ten oddíl z Izaiáše, který jsme dnes slyšeli: Jen právo a spravedlnost mohou vytvořit prostor pro šálóm, pro pokoj Boží. Jen právo a spravedlnost mohou zajistit klid a bezpečí.

A Pavel byl přece odsouzen zcela protiprávně. Protože bez procesu. Lid řval, lobbisté bohatých také, tak šup Pavla zbičovat a zavřít. „Kdyžtak ho zítra pustíme a celá záležitost bude vyřízená. Mír bude uchován. Bude uchován pax romana - status quo. A budeme mít pokoj.“

Jenže pokoj lidský, protože to vše je vykoupeno útlakem, bičováním a vězněním nejen bez procesu a bez zrnka pravdy ale dokonce neviného.

Takovýhle klid, takovéhle „ať už je konečně pokoj,“ však člověku často stačí. Překvapivě. Z cizího krev neteče, ten Pavel si za to přece mohl trochu sám. A hlavní přece je, aby byl klid.

Jaký pak musel být šok soudců, když zjistili, že Pavel není nějaký otrhaný tulák. Takový by se totiž neozval, neriskoval by zápas o pravdu a spravedlnost. Neměl by navíc žádné zastání, protože součástí lidského smíru a pax romana je jasně vyjádření, že všichni jsou si rovni. Jen někteří jsou si rovnější. Ale o tom pššt.

Jenže Pavel i Silas byli římskými občany. Za své zbičování a vsazení do žaláře mohli snadno požadovat hlavu svých soudců na stříbrném podnosu. A dostali by je. Dokonce je klidně možné, že ti samotní soudcové plnoprávními římskými občany nebyli... Jaký asi musel být jejich šok, když jejich jednání hledající klid a lidský pokoj narazil na vlomení se šálomu. Božího pokoje. Totiž pravdy, práva a spravedlnosti.

Proto dělal Pavel problémy. Proto dělal v lidských očích vlny. A možná ho od toho zrazoval i Silas. I to přece dobře známe: „Vždyť to nemá cenu.“ „Co tím změníš?“ „Hlavou zed' neprorazíš.“ „Dej nám už pokoj.“

Člověku bývá bližší a cennější pohodlí než spravedlnost. Pohoda, klídek, tabáček nad právo. A tak ten šálóm pořád nepřichází. Natožpak v plnosti. K překvapivému zklámání mnohých.

Z čehož člověk obviní právě ty problémové. Ty rejpalý. Ty, co dělají vlny. Ty, kteří nám narušují naše zavedené pořádky římské, židovské, světské, křesťanské nebo jiné. Proto byl popraven Ježíš.

Rejpal a problémista až na půdu - dokonce i v očích své rodiny a svých učedníků. No a co, že měl pravdu. Že přinášel šálóm. Vždyť se zastával prostitutek a celníků! A bral si na paškál zákoníky, farizeje i velekněze. To si přece nikdo nemůže dovolit...

Proto byl zbičován a uvězněn Pavel ve Filipis. Zdaleka ne poprvé. Zdaleka ne naposled. I Pavel se odmítl nechat uchlácholit lidskýma povídačkama o pokoji. Ku pokoji totiž nevede, ba nemůže vést, zatajování ani zametání pod kobereček. Zejména když se pod kobereček zametá útisk, bezpráví, nespravedlnost, neférovost.

Tak je vždy znovu otázkou pro každého Hospodinova věrného, nakolik zaprodal šálóm za lidský pokoj. Ne jestli. Nakolik. Protože to dělá každý. Jedinou výjimkou je Kristus. I Pavel to v podání Skutků apoštolských udělá. Někdo však zaprodává šálóm jen ve všedních banalitách, v nichž správně vítězí milosrdenství. Jiný ve věcech zásadních. A pak se diví, že někomu vadí lži, nespolehlivost, nepravdy a polopravdy, pomluvy, útlak a diktát těch či oněch. Jakoby nepravda nebo lidské názory mohly připravit půdu Hospodinově pokoji...

Tak Pavel odmítl „držet ústa a krok.“ Ačkoli by to bylo jednodušší. Pohodlnější. Mírnější. Ačkoli by tím neriskoval ztrátu své pověsti. Ale i to je jedna ze „ztrát sebe sama.“ Riskovat ztrátu vlastní pověsti mezi lidmi pro spravedlnost, pravdu, právo. Jak k tomu byl ochoten Kristus na kříži, pod který nepřišel jediný z jeho tzv. „věrných.“ Taková ztráta časo zasévá pokoj, protože Boží pohled na věc.

Hospodin totiž rád rozdává svůj pokoj. Rád rozsívá šálóm plnými hrstmi. Ale ten se nemůže uchytit a vyrůst bez živné půdy rovnosti, férovosti, pravdy, spravedlnosti a stejných práv všech lidí. Tak je šálóm často udušen právě lidským smírem, lidskou tradicí, pohodlností, strachem ze ztráty pověsti nebo image.

Škoda.

Protože ti soudcové za Pavlem přišli. Ba dokonce se omluvili. A ještě ho osobně vyvedli z vězení. A nakonec se ho ještě doprošovali. Tak jim byla dopřána možnost obrácení a nápravy. Dostali možnost alespoň na chvíli zažít šálóm. Právě skze toho problémového Pavla. Jako to zažil setník pod křížem.

Ne vždy je výsledek takhle okamžitý a ideální. I tak se však úsilí o šálóm, a tak o pravdu, spravedlnost a právo, vždycky vyplatí. Ne v

lidských očích - protože takové úsilí někdy znamená jít do vězení. Mít rozbitá záda, ústa nebo hlavu prorážením zdi. Mít pošramocenou pověst. Být pomlouván, posmíván, osočován. Což je cena, kterou řada lidí není ochotna zaplatit. Narozdíl od Hospodina v Kristu.

Přítom pokoj Boží je nadevšecko pomyšlení. Je úplně jiný než pokoj lidský. Navíc nesrovnatelně lepší. Šálóm znamená narovnávání lidských křiváren a podrazů. Jednou dokonce všech a úplně, totálně a absolutně. Šálóm přináší obrácení rasistické, zmanipulované, vystrašené společnosti, společenství i jednotlivce k rovnosti všech a vždy. Ke stejné svobodě všech. Ke stejným právům všech. Skrže pravdu a Boží ubezpečující slovo milosti i spravedlnosti.

Šálóm znamená vítězství nad smrtí i strachem z utrpení. Přináší svobodu nejprve od sebe samotného. A proto svobodu také tomu symbolickému býku a oslu. Přináší proměnu pouští v sady. Proměnu sadů v lesy. Pokoj Boží působí klid a bezpečí, klidná místa odpočinku. I kdyby na les padalo krupobití nebo rovnou trakaře. I kdyby domov či město byly srovnány se zemí.

Jenže to znamená být často vnímán jako problémový člověk. Jako ten, kdo dělá vlny. Navíc zcela oprávněně uprostřed lidského úsilí o klid. Znamená to být vnímán, jako byl vnímán Pavel. Nebo Kristus. Kteří však byli rejpalí pouze v lidských očích. V očích Božích byli anděly - Božími pošťáky doručujícími šálóm. Protože cílem jejich úsilí i života byl právě ten věčný šálóm. Právě Hospodinův pokoj. A tak Hospodinova spravedlnost, pravda, právo a milosrdenství.

Amen.

Píseň: 384 - Pomoz mi můj Pane